

Nota reserves en voorzieningen gemeente Hollands Kroon 2020

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Leeswijzer.....	3
2.	Begripsbepalingen reserves en voorzieningen.....	3
2.1	Reserves	3
2.2	Functies van reserves	4
2.3	Voorzieningen	4
3.	Beleidsuitgangspunten reserves en voorzieningen.....	5
3.1	Hoofdpijnen beleid.....	5
3.2	De Algemene reserve	5
3.3	De bestemmingsreserve.....	5
3.4	Toevoeging en onttrekking aan reserves	6
3.5	Toevoeging en onttrekking aan voorzieningen	6
3.6	Richtlijnen voor het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen	6
3.7	Rentebeleid	6
4.	Reserves en voorzieningen van Hollands Kroon.....	7
4.1	Algemene reserves.....	7
4.2	Bestemmingsreserves	8
	Voorzieningen.....	17
4.3	Meerjarig overzicht reserves.....	21
	Meerjarig overzicht voorzieningen.....	22
5.	Wijzigingen in beleid en de consequenties	23
5.1	Samenvatting en conclusie.....	23
5.2	Voorstel tot wijziging.....	23

Bijlage Mutatie overzicht reserves

1. Inleiding

Voor u ligt de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen 2020. De raadsvoorstellen tot en met 1 oktober 2020 zijn verwerkt in deze nota. Het huidige beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen is gebaseerd op de nota reserves en voorzieningen 2019.

Het doel van de nota is het vastleggen hoe Hollands Kroon om wil gaan met reserves en voorzieningen en daarmee inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente. Een tweede doel van de nota is een actuele en transparante weergave van de gemeentelijke reserves en voorzieningen. Daarnaast wordt in de nota het verloop en de verwachte omvang van de reserves en voorzieningen weergegeven voor de periode 2020-2023.

1.1 Leeswijzer

In de nota worden in hoofdstuk 2 de belangrijkste begrippen omschreven.

In hoofdstuk 3 bevinden zich de beleidsuitgangspunten voor de reserves en voorzieningen van de gemeente Hollands Kroon.

In hoofdstuk 4 is een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen opgenomen. Het hoofdstuk geeft aan het einde een overzicht van de standen van reserves en voorzieningen zoals die overeenkomen in de programmabegroting 2020-2023 en de raadsvoorstellen t/m 1 oktober 2020. Om een volledig inzicht te geven op de standen zijn de mogelijke mutaties naar aanleiding van de raadsvergadering van 5 november 2020, waarin de begroting 2021 wordt behandeld, geel gearceerd in bijlage 2 (mutatie overzicht reserves).

Hoofdstuk 5 betreft een samenvatting en een voorstel tot wijziging.

In de bijlage wordt een overzicht gegeven van alle geautoriseerde onttrekkingen en dotaties aan de reserves.

2. Begripsbepalingen reserves en voorzieningen

De regels voor bestemmingsreserves en voorzieningen zijn opgenomen in het BBV. Daarnaast geeft de commissie BBV nadere richtlijnen voor de toepassing van het BBV. De wetgeving als zodanig wordt niet in deze nota genoemd. De gemeente Hollands Kroon werkt conform deze artikelen.

2.1 Reserves

Reserves zijn een onderdeel van het eigen vermogen. Reserves zijn bedrijfseconomisch gezien vrij te besteden. Dit wil zeggen dat tot het moment van daadwerkelijke aanwending er altijd voor gekozen kan worden om de reserve op te heffen en in te zetten voor een ander doel.

2.2 Functies van reserves

Het BBV onderscheid twee soorten reserves. De algemene reserve en de bestemmingsreserves. De reserves kunnen vier verschillende functies hebben:

1. de financieringsfunctie
2. de bufferfunctie
3. de bestedingsfunctie
4. de egalisatiefunctie

1. De financieringsfunctie

Alle reserves hebben een financieringsfunctie. Dit komt omdat ze deel uitmaken van het totale vermogen van de gemeente. Door het vermogen van de reserves te gebruiken om investeringen en andere uitgaven te financieren is het niet nodig om geld te financieren met vreemd vermogen (leningen).

2. De bufferfunctie

De bufferfunctie is de belangrijkste functie van reserves bij gemeenten. Vooral de algemene reserve is er als buffer om in bepaalde (onvoorziene) omstandigheden risico's af te dekken. Ook reserves die zijn ingesteld met het doel bepaalde risico's op te kunnen vangen hebben een bufferfunctie.

3. De bestedingsfunctie

Een reserve kan als doel hebben het doen van bepaalde uitgaven. Als dat zo is dan heeft de reserve een bestedingsfunctie. Voorwaarde voor een reserve met een bestedingsfunctie is dat de uitgaven eenmalig zijn.

4. De egalisatiefunctie

Reserves kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Extreme pieken en dalen in de exploitatiebegroting kunnen zo worden vermeden. Zo kunnen ook ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht door middel van een egalisatiereserve worden opgevangen.

2.3 Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. De omvang van de verplichting kan redelijkerwijs worden ingeschat. Voorzieningen zijn vermogensbestanddelen die onderdeel zijn van het vreemd vermogen omdat deze gelden niet vrij besteedbaar zijn.

3. Beleidsuitgangspunten reserves en voorzieningen

In dit hoofdstuk worden de beleidsuitgangspunten geformuleerd die betrekking hebben op de reserves en voorzieningen van de gemeente Hollands Kroon.

3.1 Hoofdpijnen beleid

Het algemene uitgangspunt binnen de gemeente Hollands Kroon is het, in alle redelijkheid zoveel mogelijk beperken van reserves en voorzieningen, zowel qua aantal als qua omvang.

De algemene richtlijnen voor reserves en voorzieningen zijn:

1. Het college draagt zorg voor de voorbereiding van het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen. Het college geeft daarin een toelichting op uitgangspunten voor de vorming, de besteding en/of vrijval van reserves en voorzieningen. De raad stelt de kaders vast.
2. Het college draagt jaarlijks in de begroting en de jaarstukken zorg voor een overzicht van de reserves en voorzieningen.
3. De raad is budgethouder van de reserves en voorzieningen, echter de raad kan het budgetrecht mandateren aan het college.
4. De raad stelt jaarlijks de nota reserves en voorzieningen vast (conform advies audit commissie d.d. 15 december 2017).

3.2 De Algemene reserve

De Algemene reserve is het deel van de reserves waaraan de raad nog geen bepaalde bestemming heeft gegeven. De Algemene reserve kan ingezet worden ter dekking van incidentele uitgaven, maar is ook belangrijk bij het bepalen van het weerstandsvermogen.

De benodigde omvang wordt bepaald op basis van een risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen. In de nota weerstandsvermogen is opgenomen dat de ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 acceptabel is en met daarbij een ondergrens van € 2 miljoen. Zodra de ratio weerstandsvermogen lager dan 1,0 is en of de ondergrens lager is dan € 2 miljoen dan moet de Algemene reserve worden verhoogd zodat de Algemene reserve op het minimaal niveau is.

3.3 De bestemmingsreserve

Het doel van bestemmingsreserves is het afzonderen van bedragen voor toekomstige bestedingen, waardoor de lasten in de exploitaties niet onder druk komen te staan.

Voor de gemeente Hollands Kroon worden de volgende uitgangspunten voorgesteld:

1. Geen rente aan de bestemmingsreserve toe te voegen tenzij anders wordt besloten bij de begroting.
2. De minimale omvang van een bestemmingsreserve bedraagt € 100.000.

3.4 Toevoeging en onttrekking aan reserves

Het toevoegen en onttrekken aan reserves is een bevoegdheid van de raad tenzij de raad heeft besloten om het college hiertoe te mandateren.

In de kadernota Rechtmatigheid 2018 d.d. 31 oktober 2018 van de Commissie BBV staat vermeld dat de toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd voor de betreffende bestemmingsreserve. Hiervan wordt afgeweken bij onttrekkingen. Er wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve overeenkomstig het gerealiseerde bedrag, echter nooit meer dan het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd.

3.5 Toevoeging en onttrekking aan voorzieningen

Voorzieningen moeten dekkend zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Mutaties in voorzieningen komen uitsluitend voort uit het aanpassen van de omvang van een voorziening aan een nieuw noodzakelijk niveau.

De omvang van een voorziening wordt bepaald bij het opstellen van de begroting en/of de jaarstukken. Het college is na de instelling van een voorziening gemandateerd om toevoegingen en/of onttrekkingen te doen.

3.6 Richtlijnen voor het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen

Het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen is wettelijk een bevoegdheid van de raad. Het is aan de raad voorbehouden om reserves in te stellen en op te heffen. Het is wenselijk om reserves overzichtelijk en qua aantal beperkt te houden. Reserves worden alleen ingesteld voor een concreet doel en als het mogelijk is, ook worden gekoppeld aan een bepaalde looptijd. Het verdient de voorkeur dit middels een integrale afweging te doen.

3.7 Rentebeleid

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven over het rentebeleid in relatie tot reserves en voorzieningen van de gemeente Hollands Kroon.

Reserves

Bij reserves heeft de gemeente de beleidsvrijheid wel of geen rente toe te voegen. Wanneer er rente wordt toegerekend aan de reserves zijn hiervoor in de BBV randvoorwaarden opgenomen. Er wordt voorgesteld geen rente toe te voegen aan bestemmingsreserves tenzij er bij de behandeling van de begroting integraal wordt afgewogen om de buffers te verruimen.

Voorzieningen

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

4. Reserves en voorzieningen van Hollands Kroon

In dit hoofdstuk worden de reserves en voorzieningen van Hollands Kroon toegelicht. Alle reserves en voorzieningen zijn beoordeeld op bestaansrecht aan de hand van de in hoofdstuk 3 geformuleerde beleidsuitgangspunten voor reserves en voorzieningen. Daaruit komt een aantal voorstellen tot samenvoeging.

Het hoofdstuk sluit af met een meerjarig overzicht van de reserves en voorzieningen.

Hierna wordt per reserve en voorziening het volgende aangegeven:

1. naam van de reserve of voorziening
2. functie van de reserve of voorziening
3. doel van de reserve of voorziening
4. bijzonderheden van de reserve of voorziening

4.1 Algemene reserves

Algemene Reserve	
Functie	Bufferfunctie
Doel	Het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.
Toevoeging	Positieve jaarrekeningresultaten of incidentele bijdragen. Zodra de ratio weerstandsvermogen lager is dan 1,0 en of het vrij besteedbare deel van de algemene reserve lager is dan € 2 miljoen moet een voorstel gedaan worden om de Algemene reserve weer op het gewenste niveau te krijgen.
Onttrekking	Negatieve jaarrekeningresultaten en incidentele tekorten op de begroting.
Bijzonderheden	De Algemene reserve vormt een vast onderdeel van het weerstandsvermogen en daarmee van de begroting en jaarstukken. Bij boekjaar 2020 staat een beschikking begroot van € 1.328.788,00 in verband met het afboeken van de boekwaarden van drie scholen in Wieringerwerf (uit het onderwijshuisvestingsprogramma 2017-2021). Deze post wordt in de begroting 2020 overgeheveld naar de bestemmingsreserve schoolgebouwen omdat deze post hier dient te worden opgenomen.

4.2 Bestemmingsreserves

Reserve afkoopsom havens	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Tweeledig doel: - dekking van toekomstige investeringen in havens van Den Oever en De Haukes, waarvoor nog geen andere reserves of voorzieningen zijn gevormd. - dekking van tekorten binnen de havenexploitaties Den Oever en De Haukes.
Toevoeging	Niet benutte exploitatiebudgetten.
Onttrekking	Tekorten exploitaties havens Den Oever en de Haukes.
Bijzonderheden	In 1993 zijn door een wetswijziging de haven(s) van Den Oever (drie delen: Waddenhaven, Vissershaven en Noorderhaven) en de Haukeshaven in beheer en eigendom bij de gemeente gekomen. Het Rijk heeft bij de overdracht een afkoopsom betaald voor het beheer en onderhoud. Deze reserve is dan ook voor het kunnen betalen van het beheer en onderhoud van: kadewanden, haventerrein, baggeren, water- en stroomvoorzieningen etc. Op grond van een beheerplan kan worden bepaald hoe de onderhoudskosten voor de haven zich gaan ontwikkelen. In 2021 wordt een beheerplan opgesteld. Momenteel zijn er nog werkzaamheden op de Oostkade. Het resultaat van die werkzaamheden wordt ook onderdeel van het beheerplan. Het is wachten op het gereedkomen van die werkzaamheden alvorens het beheerplan op te laten stellen.

Reserve onderhoud havens	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Bedoeld om kosten van ingrijpend onderhoud aan bestaande investeringen havens op te kunnen vangen.
Toevoeging	Op basis van de begroting, die is afgestemd op het onderhoudsplan havens.
Onttrekking	Op basis van de begroting, die is afgestemd op het onderhoudsplan havens. Achterstallig (uitgesteld) groot onderhoud vanwege de herinrichting van de haven Den Oever voor de dijkverzwaring door het waterschap HHNK.

Bijzonderheden	Door een wijziging in het BBV is het verplicht groot onderhoud te kapitaliseren. In 2021 wordt een nieuw beheerplan voor de havens opgesteld. Dan wordt ook bekeken of de jaarlijkse storting nog nodig is.
----------------	---

Reserve baggeren sloten	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve is voor het baggeren van sloten. Door jaarlijks een vast bedrag toe te voegen aan de reserve wordt gespaard voor grotere onderhoudsrondes. Zo kunnen schommelingen in de begroting worden voorkomen.
Toevoeging	Conform begroting, die is afgestemd op het baggerplan.
Onttrekking	Conform begroting, die is afgestemd op het baggerplan.
Bijzonderheden	De duur van deze reserve wordt gebaseerd op het baggerplan (2015 tot 2025).

Reserve onderhoud kunstwerken	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Bedoeld om het jaarlijkse (achterstallig) onderhoud van de bruggen te bekostigen.
Toevoeging	Jaarlijkse toevoeging van een bedrag op basis van het beleidsplan bruggen 2013-2017.
Onttrekking	Op basis van het beleidsplan bruggen 2013-2017.
Bijzonderheden	De aanpassing in het BBV schrijft voor de vervangingskosten en het groot onderhoud te kapitaliseren. De inspectie van de bruggen is gereed en het beleidsplan is verlengd. Het bruggenbeleid maakt nu onderdeel uit van het integraal beheersplan Openbare ruimte & Gebouwen 2018 – 2021. In 2021 wordt een nieuw beleidsplan opgesteld, de functie van deze reserve wordt dan ook opnieuw beoordeeld.

Reserve onderhoud gemeentegebouwen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Spreiding van de lasten van groot onderhoud van gemeentegebouwen.
Toevoeging	Toevoeging van een bedrag op basis van het MJOP (meerjarenonderhoudsplan) gemeentegebouwen.
Onttrekking	Door middel van raadsbesluiten.

Bijzonderheden	Onderhoud van gebouwen vindt periodiek plaats. Naar aanleiding van het beheerplan MJOP gemeente gebouwen wordt de hoogte van de reserve vastgesteld. Daarnaast worden de EED maatregelen met een terugverdienperiode van 5 jaar of minder worden voor 2023 uitgevoerd vanwege het verplichte karakter verduurzaming gemeentelijke gebouwen.
----------------	---

Reserve zwembaden	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Sparen voor toekomstig onderhoud zwembaden
Toevoeging	Toevoegingen vanuit de besparingen in de zwembaden
Onttrekking	Toekomstig onderhoud zwembaden
Bijzonderheden	Met het besluit RV 31-10-2019 verwerking verzelfstandiging zwembaden naar HOZE toe is de reserve volledig onttrokken in 2020. De reserve blijft nog in gebruik indien sparen nog noodzakelijk is.

Reserve doorontwikkeling buitendienst	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Spreiding van de lasten van groot onderhoud van gemeentegebouwen.
Toevoeging	Opbrengsten verkoop gemeente werf Anna Paulowna en brandweer kazerne Wieringerwerf
Onttrekking	Door middel van raadsbesluiten.
Bijzonderheden	Voor de nieuwe werf te Wieringerwerf zijn er kapitaallasten beschikbaar in de begroting conform het raadsvoorstel van mei 2018 en na verkoop werf en kazerne. Het restant van de kapitaallasten van deze investering wordt aan deze reserve onttrokken.

Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Opvangen van schommelingen in lasten en baten ten behoeve van afvalstoffeninzameling. Door egalisatie worden schommelingen in tarieven voorkomen.
Toevoeging	Voordelig saldo van baten afvalstoffenheffing en de toe te rekenen lasten.
Onttrekking	Nadelig saldo van baten afvalstoffenheffing en de toe te rekenen lasten.

Bijzonderheden	Deze reserve vormt door de egalisatiefunctie een vast onderdeel van de begroting en jaarstukken. De toevoeging of onttrekking wordt gebaseerd op het saldo van baten afvalstoffenheffing en de toe te rekenen lasten. Bij de begroting 2021 komt er nog een storting. Verantwoording geschiedt achteraf bij de jaarstukken.
----------------	---

Reserve onderhoud wegen	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Bedoeld om de onderhoudskosten van bestaande wegen op te kunnen vangen.
Toevoeging	Op basis van een meerjarig onderhoudsplan wegen.
Onttrekking	Jaarlijkse onttrekking op basis van de werkelijke kosten.
Bijzonderheden	De aanpassing in het BBV schrijft voor de vervangingskosten en het groot onderhoud te kapitaliseren. In 2021 wordt een nieuw integraal beheerplan opgesteld, de functie van deze reserve wordt dan ook opnieuw beoordeeld.

Reserve schoolgebouwen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van de lasten van groot onderhoud en kapitaallasten van schoolgebouwen.
Toevoeging	Op basis van te nemen raadsbesluiten.
Onttrekking	Op basis van onderwijs huisvesting plan en aanvragen voor groot onderhoud.
Bijzonderheden	Het meest actuele onderwijshuisvestingsplan wordt gevolgd waarin is berekend dat er voor € 762.000,- kapitaallasten gedekt worden. Zodra de VNG de normering voor onderwijshuisvesting heeft bepaald wordt dit getoetst aan het onderwijshuisvestingsplan en de eventuele dekking van de kapitaallasten bijgesteld. Indien er onderhoudsverzoeken uit de reserve gedekt moeten worden heeft dat directe gevolgen voor het saldo van de reserve en is hij daardoor eerder leeg.

Reserve bovenwijkse voorzieningen	
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	Een bovenwijkse voorziening is een voorziening van openbaar nut, waarvan het belang en de baat uitstijgt boven de exploitatie van een (exploitatie)gebied en waarvan de kosten, vanwege het nut voor meerdere gebieden, niet door één exploitatie moeten worden gedragen.
Toevoeging	Op basis van verkopen bij grondexploitaties en anterieure overeenkomsten.
Onttrekking	De onttrekkingen worden goedgekeurd d.m.v. de nota bovenwijkse voorzieningen.
Bijzonderheden	Aan diverse toevoegingen ligt een anterieure overeenkomst ten grondslag, hierdoor is deze reserve niet voor 100% vrij besteedbaar.

Reserve openbare voorzieningen Agriport A7	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	In de met Agriport A7 BV overeengekomen exploitatieovereenkomst is bepaald dat de ontwikkelaar een bedrag aan de gemeente betaalt. Hiermee kunnen onrendabele beheers- en (meerjarige) onderhoudskosten, die de gemeente moet maken nadat de voorzieningen van openbaar nut door de ontwikkelaar aan de gemeente zijn overgedragen, worden gedekt. Het gaat om onder andere riolering, wegen, duikers en bruggen. Het betreft hier een nieuw te ontwikkelen/ontwikkeld gebied, waarvoor tot op heden geen reserveringen zijn gedaan in onderhoudsplannen.
Toevoeging	Bijdrage Agriport A7 BV volgens exploitatieovereenkomst.
Onttrekking	Volgens beheer- en onderhoudsplannen voor voorzieningen openbaar nut.
Bijzonderheden	Er is hier sprake van een afkoop van beheer- en onderhoudskosten voor voorzieningen van openbaar nut na overdracht van deze voorzieningen. Na overdracht aan de gemeente wordt het onderhoud daarvan ondergebracht in de onderhoudsplannen en de begroting. Voorgesteld wordt de reserve dan te verdelen over de betreffende onderhoudsreserves of voorzieningen.

Reserve risico bouwgronden	
Functie	Bufferfunctie
Doel	Afdekken van verliezen op bouwgrondexploitaties.
Toevoeging	Voordelige saldi van grondexploitaties en zo nodig bijdragen ten laste van de begroting. Als de boekwaarde van de in exploitatie zijnde gronden wijzigt, moet

	de hoogte van de reserve worden bijgesteld. Dat gebeurt bij het vaststellen van de jaarstukken.
Onttrekking	Nadelige saldi van grondexploitaties bij het vaststellen van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties.
Bijzonderheden	

Reserve vastgoed	
Functie	Bestedingsfunctie, bufferfunctie.
Doel	Versnelde besluitvorming over ingediende burgerinitiatieven en duidelijkheid over vervolg en financiële consequenties.
Benodigde omvang	Maximaal € 1,5 miljoen.
Toevoeging	Eenmalige storting van € 1,5 miljoen ten laste van de Algemene reserve. Bij verkoop van accommodaties worden de inkomsten gestort.
Onttrekking	Afhankelijk van de ondernomen burgerinitiatieven. Kosten en of afwaardering van de te verkopen accommodaties
Bijzonderheden	De reserve is gekoppeld aan het deelprogramma Burgerinitiatieven Accommodatiebeleid; dit deelprogramma bepaalt ook de duur van de reserve. Bij de jaarstukken 2016 is € 500.000 teruggestort in de algemene reserve. In de komende jaren wordt in totaal nog € 1 miljoen teruggestort in de algemene reserve. Deze reserve is onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Reserve egalisatie activa	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Opvangen van schommelingen in kapitaalslasten.
Toevoeging	Vrijval van afschrijvingslasten veroorzaakt door uitstel investeringen
Onttrekking	Kapitaalslastenlasten
Bijzonderheden	De reserve heeft als doel schommelingen in de kapitaalslasten op te vangen. Er wordt geen gebruik meer gemaakt van deze reserve, het saldo is € 0,00 en kan vervallen.

Reserve bedrijfsmiddelen	
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	Spreading van de lasten van bedrijfsmiddelen.
Toevoeging	Jaarlijks op basis van de begroting
Onttrekking	Jaarlijks op basis van de begroting
Bijzonderheden	Door wijziging in het BBV moeten diverse bedrijfsmiddelen worden geactiveerd.

Reserve egalisatie kapitaallasten gemeentelijke eigendommen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De dekking van (een deel van) de kapitaallasten van specifieke gemeentelijke eigendommen.
Toevoeging	Het hele te dekken bedrag wordt toegevoegd als er een raadsbesluit is om de kapitaallasten van gemeentegebouwen (deels) uit de reserve te dekken.
Onttrekking	De te dekken kapitaallasten.
Bijzonderheden	Alleen de afschrijvingslasten worden aan deze reserve toegevoegd of onttrekken. De rentelasten worden ten laste van de lopende begroting gebracht, dit om renteschommelingen tegen te gaan en het neutraal te houden. De duur van deze reserve wordt bepaald door de looptijd van de afschrijvingslasten.

Reserve re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het opvangen van risico's van voormalig personeel en arbeidsgerelateerde kosten
Toevoeging	De reserve wordt, indien noodzakelijk, gevoed met de vrijval uit de voorziening voormalig personeel. Indien de reserve niet toereikend is, vindt aanvullende besluitvorming vinden.
Onttrekking	Kosten ten gevolge van voormalig personeel en arbeids gerelateerde kosten.
Bijzonderheden	Deze financiële risico's van voormalig personeel zijn niet te voorkomen. De reserve is daardoor van onbeperkte duur.

Reserve Sociaal Domein	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het voorkomen dat onverwachte hogere uitgaven in het sociaal domein directe bezuinigingen tot gevolg heeft

Toevoeging	Lagere kosten en of hogere kosten gerelateerd aan het sociaal domein
Onttrekking	Hogere kosten en of lagere kosten gerelateerd aan het sociaal domein
Bijzonderheden	

Reserve duurzaam toerisme	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Projecten ontwikkelen om het duurzame toerisme te bevorderen.
Benodigde omvang	
Toevoeging	N.v.t.
Onttrekking	Nader te bepalen aan de hand van de voorstellen aan de raad.
Bijzonderheden	Tot 2023 zijn er nog werkzaamheden gepland voor totaal € 60.000. Dit is nu de stand van deze reserve. Na afronding van de geplande werkzaamheden deze reserve opheffen.

Reserve realisatie bestemmingsplannen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Inzetten voor de kosten realiseren bestemmingsplannen.
Toevoeging	Op basis van meerjarenraming bestemmingsplannen.
Onttrekking	Op basis van meerjarenraming bestemmingsplannen of bij raadsbesluit.
Bijzonderheden	Er dient een bestemmingsplan geluidscontouren voor Agriport te komen. De eerst volgende grote herziening zal in 2021 zijn als er gestart wordt met het opstellen van een omgevingsplan. De rijksoverheid heeft een besluit genomen dat we oude bestemmingsplannen niet hoeven te actualiseren om tijd en geld vol in te zetten voor werkzaamheden gericht op de omgevingswet. Na de geplande uitgaven wordt deze reserve opgeheven.

Reserve overhevelingen	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Incidentele budgetten welke in een bepaald jaar niet worden afgerond worden gereserveerd in deze reserve. Hierdoor is het inzichtelijk welke incidentele budgetten beschikbaar zijn.
Toevoeging	Jaarlijks toevoegen naar aanleiding van het raadsvoorstel overhevelingen.

Onttrekking	Jaarlijks onttrekken naar aanleiding van de plannen waar de overhevelingen op gebaseerd zijn. Saldi die niet ten volle benut zijn vloeien terug naar de algemene reserve.
Bijzonderheden	

Reserve economische en maatschappelijke stimulering	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze reserve is ingesteld voor ontwikkelingen die bijdragen aan de maatschappelijk en economische doelstellingen van de gemeente (voorbeelden: toename van de werkgelegenheid, stimulering van het vestigingsklimaat, verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen (maatschappelijke), partijen en ondernemers en verduurzaming van bedrijventerreinen.
Toevoeging	Specifieke besluiten van de gemeenteraad om middelen toe te voegen bij de begroting, bestuursrapportages of middels resultaatbestemming bij de jaarrekening.
Onttrekking	Specifieke verzoeken vanuit de samenleving die passen binnen de genoemde doelstelling en voldoen aan de criteria.
Bijzonderheden	De bestemmingsreserve kent een plafond van 1,5mln. Er is een set criteria voorhanden op grond waarvan plannen worden beoordeeld. Deze zijn: • projecten dragen bij aan verduurzaming van bedrijventerreinen of werklocaties (havens); • projecten dragen bij aan een verbetering van de detailhandel en aantrekkelijkheid van winkelgebieden of voorkomen van leegstand; • voorbereiding van verplaatsing of samenvoegen van sport-maatschappelijke- of sociale functies; • voorbereiding van een ruimtelijk programma wat bijdraagt aan de maatschappelijke ontwikkeling van een dorp of kern; • cofinanciering van provinciale subsidies; • het financieren van een onrendabele top zolang er geen sprake is van staatssteun; • compenseren van bouwleges van initiatiefnemers die zonder (structurele) financiële hulp van de gemeente accommodaties willen renoveren, bouwen of verbouwen die gericht zijn op behoeften die prioriteit hebben in een gemeenschap.

Voorzieningen

Voorziening riool	
Doel	Onderhoud t.b.v. riolering.
Benodigde omvang	De omvang van de voorziening is afhankelijk van het Gemeentelijk Rioolbeheerplan (GRP).
Toevoeging	Conform het GRP en kostendekkingsplan de voorziening op peil houden zodat aan de geplande uitgaven voor onderhoud en vervanging kan worden voldaan.
Uitgaven	Conform de uit het GRP en kostendekkingsplan voortvloeiende uitgaven voor onderhoud en vervanging.
Bijzonderheden	De voorziening riool en riool gemalen worden gevormd met als basis het GRP.

Voorziening riool rioolgemalen	
Doel	Onderhoud en vervanging gemalen t.b.v. riolering.
Benodigde omvang	De omvang van de voorziening is afhankelijk van het Gemeentelijk Rioolbeheerplan (GRP).
Toevoeging	Conform het GRP en kostendekkingsplan de voorziening op peil houden zodat aan de geplande uitgaven voor onderhoud en vervanging kan worden voldaan.
Uitgaven	Conform de uit het GRP en kostendekkingsplan voortvloeiende uitgaven voor onderhoud en vervanging.
Bijzonderheden	De voorziening riool en riool gemalen worden gevormd met als basis het GRP.

N241 bijdrage Provincie	
Doel	Bijdrage voor de werkzaamheden door de provincie van een rotonde bij Zijdewind.
Benodigde omvang	Bijdrage is vastgesteld op maximaal € 365.000.
Toevoeging	N.v.t.
Uitgaven	N.v.t.
Bijzonderheden	Voor de werkzaamheden aan de N241 heeft de gemeente een voorziening gevormd van € 365.000. De werkzaamheden zijn in 2020 volledig afgerond en afgerekend. De gemeentelijke bijdrage bedroeg € 182.500. De provincie heeft ook voor 50% bijgedragen vanuit hun eigen middelen. Het resterende bedrag van de voorziening is hierdoor vrijgevallen in 2020 en de voorziening vervalt hiermee.

Voorziening afkoopsommen onderhoud graven

Doel	Het dekken van onderhoudskosten van graven en grafbedekking gedurende de afgekochte periode
Benodigde omvang	Totaal van de ontvangen afkoopsommen.
Toevoeging	Baten van grafrechten als het een afkoop van meerdere jaren betreft.
Uitgaven	Jaarlijks valt een vast deel vrij in de exploitatie voor de onderhoudskosten van graven.
Bijzonderheden	Afkoop van grafrechten worden aan de voorziening toegevoegd waarna er per jaar een deel vrijvalt.

Voorziening bouwgrondexploitaties

Doel	Realisering projecten watercompensatie (v.m. gemeente Wieringermeer) en afronden werkzaamheden voor de gesloten grondexploitaties.
Benodigde omvang	n.v.t.
Toevoeging	Naar aanleiding van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties.
Uitgaven	Uitgaven t.b.v. gesloten grondexploitaties en watercompensatie.
Bijzonderheden	

Voorziening verplichtingen voormalig wethouders

Doel	Bestemd voor betalingsverplichtingen aan voormalige wethouders.
Benodigde omvang	De totale financiële verplichting voor de looptijd van de meerjarenbegroting voor alle voormalige wethouders.
Toevoeging	De voorziening wordt verhoogd in het jaar dat de verplichting ontstaat voor het totale bedrag van die verplichting.
Uitgaven	Jaarlijks de benodigde betalingsverplichting.
Bijzonderheden	Het aantal voormalige wethouders en de hoogte van de financiële verplichtingen is een dynamisch gegeven.

Voorziening verplichtingen voormalig personeel

Doel	Voldoen aan de lopende WW uitkeringen en bovenwettelijke uitkeringen.
------	---

Benodigde omvang	De totale verplichting voor de looptijd van de meerjarenbegroting voor WWuitkeringen en bovenwettelijke uitkeringen, voor al het voormalig personeel.
Toevoeging	De hoogte van de voorziening wordt bepaald bij het opstellen van de jaarstukken.
Uitgaven	De hoogte van de voorziening wordt bepaald bij het opstellen van de jaarstukken.
Bijzonderheden	Wanneer verplichtingen vrijvallen wordt er bij de jaarstukken voorgesteld om het bedrag te storten in de reserve Re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Voorziening bekleemde gelden ten behoeve van derden	
Doel	De van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel.
Toevoeging	Incidentele schenkingen/afkoopsommen van derden met een specifiek doel.
Uitgaven	Specifieke bestedingsdoelen
Bijzonderheden	De duur van de voorziening wordt bepaald door de mate en het tijdsbestek waarin de specifieke bestedingsdoelen worden gerealiseerd. De uitgaven voor een specifiek doel die ten laste van de voorziening komen, mogen niet hoger zijn dan de toevoeging voor dat doel. Het zijn rijks gelden die zijn verkregen in het kader van de Regeling Geldelijke Steun Huisvesting Gehandicapten (RGSHG) en het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS). Van deze voorziening wordt geen gebruik meer gemaakt en kan vervallen. Het saldo van € 2.091 vrij laten vallen.

Voorziening Agriport Infrastructuur	
Doel	Bijdrage voor de realisatie van een goede ontsluiting van het gebied Agriport aan de noordzijde en een veilige fietsoversteek van de zuidzijde.
Benodigde omvang	Kosten nieuw aan te leggen rotonde
Toevoeging	N.v.t.
Uitgaven	Na afronding van het project.
Bijzonderheden	De voorbereiding van zowel de zuidelijke als noordelijke ontsluiting, beide getrokken door de provincie, lopen zeker nog door tot 2021. Daarna kan pas met de aanbesteding en uitvoering worden gestart. We hebben een verplichting naar de provincie toe om een deel van de kosten te dragen.

4.3 Meerjarig overzicht reserves

Reserves	Saldo per 31-12-2019	2020			2021			2022			2023			2024		
		Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Saldo per 31-12-2020	Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Saldo per 31-12-2021	Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Saldo per 31-12-2022	Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Saldo per 31-12-2023	Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Saldo per 31-12-2024
A. Reserves																
A1. Algemene reserves																
Algemene reserve	6.332.514	5.408.992	3.779.088	7.962.418	1.374.000	674.305	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113
Totaal algemene reserves	6.332.514	5.408.992	3.779.088	7.962.418	1.374.000	674.305	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113
A2. Bestemmingsreserves																
Afkoopsom havens	4.481.456	-	136.315	4.345.141	-	170.940	4.174.201	-	226.442	3.947.759	-	226.442	3.721.317	-	226.442	3.494.875
Realisatie bestemmingsplannen	153.165	20.000	100.000	73.165	20.000	-	93.165	20.000	-	113.165	20.000	-	133.165	20.000	-	153.165
Onderhoud gemeentebouwen	946.984	441.776	727.000	661.760	469.607	12.000	1.119.367	469.607	12.000	1.576.974	469.607	12.000	2.034.581	469.607	12.000	2.492.188
Bovenwijkse voorzieningen	892.297	13.515	121.601	784.211	13.515	-	797.726	13.515	-	811.241	13.515	-	824.756	13.515	-	838.271
Openbare voorzieningen agriport A7	292.052	-	21.000	271.052	-	21.000	250.052	-	21.000	229.052	-	21.000	208.052	-	21.000	187.052
Egalisatie Afvalstoffenheffing	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428
Risico bouwgronden	3.032.610	-	1.560.000	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610
Egalisatie kap gem eigendommen	1.866.140	-	86.653	1.779.487	-	86.653	1.692.834	-	86.653	1.606.181	-	86.653	1.519.528	-	86.653	1.432.875
Egalisatie onderhoud wegen	3.294.478	640.905	450.000	3.485.383	525.905	-	4.011.288	525.905	-	4.537.193	525.905	-	5.063.098	525.905	-	5.589.003
Onderhoud kunstwerken	2.058.445	100.000	-	2.158.445	126.667	-	2.285.112	193.333	-	2.478.445	220.000	-	2.698.445	220.000	-	2.918.445
Onderhoud havens	1.484.623	67.367	-	1.551.990	67.367	-	1.619.357	67.367	-	1.686.724	67.367	-	1.754.091	67.367	-	1.821.458
Baggeren sloten	530.379	311.996	742.996	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379
Schoolgebouwen	16.411.010	742.379	1.205.031	15.948.358	575.229	1.337.763	15.185.824	575.229	1.337.763	14.423.290	575.229	1.337.763	13.660.756	575.229	1.337.763	12.898.222
Vastgoed	1.130.916	-	317.754	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162
Doorontwikkeling buitendienst	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062
Zwembaden	1.281.221	28.555	1.254.000	55.776	146.652	-	202.428	146.652	-	349.080	146.652	-	495.732	146.652	-	642.384
Duurzaam toerisme	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000
Egalisatie activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsmiddelen	1.830.027	500.000	308.350	2.021.677	500.000	78.337	2.443.340	500.000	78.337	2.865.003	500.000	78.337	3.286.666	500.000	78.337	3.708.329
Sociaal Domein	2.852.975	-	-	2.852.975	1.670.000	1.675.995	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980
Re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verpl.	921.937	27.000	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937
Econ. en Maatsch. Stim. (revital.fonds)	1.287.607	-	75.000	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607
Overhevelingen	1.324.016	-	1.324.016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	46.819.828	2.893.493	8.429.716	41.283.605	4.433.178	3.700.924	42.015.859	2.829.844	2.080.431	42.765.272	2.856.511	2.080.431	43.541.352	2.856.511	2.080.431	44.317.432
Totaal reserves	53.152.342	8.302.485	12.208.804	49.246.023	5.807.178	4.375.229	50.677.972	2.829.844	2.080.431	51.427.385	2.856.511	2.080.431	52.203.465	2.856.511	2.080.431	52.979.545

Algemene reserve	2020		2021		2022		2023		2024	
	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen
Begrotingsresultaat	50.147		293.733		1.845.167		1.532.600		1.532.600	
Eerste bestuursrapportage 2020	3.419.077		-		-		-		-	
Tweede bestuursrapportage 2020	-913.213		-		-		-		-	
Amendement tweede bestuursrapp. 2020	125.662		-		-		-		-	
Overdracht binnenzwembaden	143.623		50.827		50.272		49.995		49.995	
Harm. en indexatie huurtarieven gymzalen en sporthallen	2.000		2.000		2.000		2.000		2.000	
	2.827.296		346.560		1.897.439		1.584.595		1.584.595	

Meerjarig overzicht voorzieningen

Staat van Voorzieningen	Saldo per 31-12-2019	2020			2021			2022			2023			2024		
		Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2021	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2024
B. Voorzieningen																
Rioolgemalen	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308
Bijdrage provincie N241	365.000	-	182.500	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500
Afkoopsommen onderhoud graven	976.568	240.000	83.089	1.133.479	240.000	113.089	1.260.390	240.000	143.089	1.357.301	240.000	173.089	1.424.212	240.000	173.089	1.491.123
Bouwgrondexploitatie	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121
Verplichtingen voormalig wethouders	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840
Verplichtingen voormalig personeel	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366
Beklemd gelden t.b.v. derden	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091
Riolering	17.985.785	96.855	-	18.082.640	-8.328	-	18.074.312	101.572	-	18.175.884	1.472	-	18.177.356	1.472	-	18.178.828
Agriport Infrastructuur	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894
Totaal voorzieningen	25.093.972	336.855	265.589	25.165.238	231.672	113.089	25.283.821	341.572	143.089	25.482.304	241.472	173.089	25.550.687	241.472	173.089	25.619.070
Totaal reserves en voorzieningen	78.246.314	8.639.340	12.474.393	74.411.261	6.038.850	4.488.318	75.961.793	3.171.416	2.223.520	76.909.689	3.097.983	2.253.520	77.754.152	3.097.983	2.253.520	78.598.615

5. Wijzigingen in beleid en de consequenties

5.1 Samenvatting en conclusie

Deze nota is een herziening van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen 2019.

Het instellen en opheffen van reserves en voorziening is en blijft een bevoegdheid van de raad. De bestaande reserves en voorzieningen zijn opnieuw beoordeeld naar noodzaak, bestedingsdoel en omvang.

De belangrijkste wijzigingen:

- Voorgesteld wordt om doel, toevoeging en onttrekking van de bestemmingsreserve schoolgebouwen aan te passen. Op basis van het onderwijshuisvestingsplan, ingediende verzoeken voor groot onderhoud en genomen raadsbesluiten over onderwijshuisvesting wordt de reserve ingezet. De directe relatie met de activastaat (investeringen/kredieten voor onderwijshuisvesting) wordt losgelaten.
- Voorgesteld wordt de beschikking van € 1.328.788 uit de algemene reserve, in verband met het afboeken van de boekwaarden van drie scholen in Wieringerwerf, over te hevelen naar de bestemmingsreserve schoolgebouwen omdat deze post hier dient te worden opgenomen.
- De voorziening N241 bijdrage Provincie vervalt in 2021. De werkzaamheden zijn in 2020 volledig afgerond en afgerekend, het saldo is € 0,00.
- De reserve egalisatie activa vervalt. Van deze reserve wordt geen gebruik meer gemaakt, het saldo is € 0,00.
- De voorziening bekleemde gelden ten behoeve van derden vervalt. Van deze voorziening wordt geen gebruik meer gemaakt. Het saldo van deze voorziening van € 2.091 valt vrij.

5.2 Voorstel tot wijziging

- Jaarlijks de nota reserves en voorzieningen vast te stellen.